

یلدا

سران سارک

راه است. یلدا که برای امسال و سال آینده نیست. یا، یلدا که فقط همین چند سال نبوده است. قدمت تاریخی یلدا بیانگر قدمت تاریخی شادی در این سرزمین است. بیانگر یک جست و جوی تاریخی و طولانی برای خلق شادی، برای صیانت از شادی و برای تکرار شادی. در یلدا شادی و هم پذیری را تکثیر می کنیم. در یلدا با هم بودن و با هم گفتن و باهم شنودن را دیگر بار و دیگر بار می آموزیم؛ با بهره از توشه فرهنگ ایران زمین، با باری جستن از ادبیات کهن. وقتی شب یلدا فال حافظ می گیریم، یعنی جهان را از دریچه ذخیره و زنجیره ادب و فرهنگ فارسی می نگریم. این زنجیره و ذخیره است که بر غنای این سرزمین افزوده است. یلدایتان روشن تر از هر سال و خنده‌هایتان قرون تر از همیشه. گرمی پیوندهایتان بیش باید و خرمی خانواده‌هایتان فزاینده تر.

کشاورزی، پشت جشن دیرین ایرانیان

غلامرضا نوری فزلیجه وزیر جهاد کشاورزی

شب یلدا، بلندترین شب سال، فرصتی است برای جشن وحدت، مهرورزی و ارزش‌های انسانی در خانواده‌ها. در این شب که ایرانیان در کنار یکدیگر به تبادل خاطرات و امیدها می‌پردازند، یادآوری می‌شود که کشاورزی ایران در پشت این جشن دیرینه قرار دارد. کشاورزان زحمتکش کشور، با تلاشی بی‌وقفه و مسئولیت‌پذیرانه، محصولاتی را که بر سفره‌های شب یلدا قرار می‌گیرند، تولید می‌کنند. انار، هندوانه، خرما، پسته، فندق و دیگر خشکبارها و خوراکی‌های محلی که نماد خوشبختی و برکت هستند، نه تنها نمایانگر تنوع محصولات بخش کشاورزی، بلکه نشان‌دهنده تعهد کشاورزان ما به تأمین امنیت غذایی، رفاه اجتماعی و شادکامی ملت عزیز ایران است. در وزارت جهاد کشاورزی، ما همواره تلاش می‌کنیم با پشتیبانی از کشاورزان و ایجاد زیرساخت‌های لازم، به توسعه کشاورزی پایدار و بهبود تولیدات داخلی بپردازیم. شب یلدا، زمانی است برای قدراندی از این زحمات و تأکید بر اهمیت کشاورزی در پیشرفت کشور. از این رو، این شب را به تمامی کشاورزان و تولیدکنندگان عزیز که با دسترنج خود سفره‌های ما را رنگین می‌کنند، تبریک می‌گوییم و آرزوی موفقیت‌های بیشتر در راستای تحقق کشاورزی پایدار و متوازن برای آینده روشن‌تر دارم. امیدوارم که شب یلدا، امسال، پراز شادی، امید و همبستگی و یادآور تلاش‌های بی‌وقفه کشاورزان ایرانی در راستای آبادانی و سربلندی کشور عزیزمان ایران باشد.

گرمای شب چله را در کنار هم نگه داریم

عباس علی آبادی وزیر نیرو

مردم عزیز و نجیب ایران یلدا، نماد همدلی و صمیمیت خانواده‌های ایرانی در بلندترین شب سال، فرصتی است برای گرم کردن آموختن و پاسداشت سنت‌های کهن ایران اسلامی. امسال، در حالی که سرمای هوا به دلیل ورود و استقرار سامانه‌های پرفشار جوی در اکثر نقاط کشور شدت گرفته است، اهمیت مدیریت مصرف انرژی بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود. در چنین شرایطی مصرف بهینه گاز و برق، به ویژه در شب یلدا که گرمای بیشتری در دسترس است، اهمیت ویژه دارد. صمیمیت می‌درخشد، می‌تواند نقش بزرگی در پایداری شبکه انرژی کشور و کاهش آلودگی‌های جوی ایفا کند. کاهش تنها دو درجه‌ای دمای سیستم‌های گرمایشی و خاموش کردن لوازم برقی غیرضروری، کمک شایانی به افزایش سوخت‌تحویلی به نیروگاه‌ها و استمرار فعالیت آنها خواهد داشت. از همه شما دعوت می‌کنم در این سنت ارزشمند با همراهی در پوشش دو درجه کمتر، گرمای شب چله را در کنار هم نگه داریم و آینده‌ای روشن‌تر برای خود و فرزندانمان رقم بزنیم. دو درجه کمتر مصرف کنیم تا همه ایران روشن بماند. یلدایتان گرم و روشن

فردایی روشن و آباد خواهیم داشت

فرزانه صادقی مالوارجردی وزیر راه و شهرسازی

شب یلدا نمادی از غلبه روشنی بر تاریکی و سنت برگزاری مراسم این شب، بهانه‌ای برای افزایش دوستی و مهربانی، صداقت و مهرورزی و تحکیم بنیان خانواده است. ضمن تبریک فرارسیدن «یلدا» و آرزوی فردایی روشن و آباد برای ایران و ایرانی، این بهانه ارزشمند را مغتنم شمرده و از همکارانم در حوزه‌های مختلف که خدمت بی‌دریغشان زمان نمی‌شناسد و از چله‌ها و شب‌های بلند پاییز و زمستان تا روزهای گرم تابستان و در هیاهوی مهریانی و گل‌فشانی بهار در جاده‌ها، دریاها و آسمان‌های رادی خدمت پوشیده و بی‌منت، در هر کسوت، گره‌گشای مشکلات هموطنان عزیزمان هستند، قدرانی می‌کنم. راهداران عزیز، کارکنان خدمت‌راه‌آهن و بنادر و دریانوردی، رانندگان پرتلاش و شرکت‌های حمل‌ونقل عمومی و همکاران فعال در صنعت هوانوردی و سایر همکاران مرتبط در تلاشند تا همه ایرانیان در آرامش، لحظاتشان را به گرمی در این یلدا، سرد سپری کنند. زندگی‌تان پربرکت و یلدا، یان‌خاطر انگیز باد.

تقارن مبارک زاینده‌های ایران

سید حمید پورمحمدی معاون رئیس جمهوری و رئیس سازمان برنامه و بودجه

صبح صادق نمدت تا شب یلدا نرود. با پایان رسیدن پاییز، شب یلدا و روز مادر تقارن مبارکی پیدا کرده است این تقارن را به فال نیک می‌گیریم. در فرهنگ ایرانی سترگ‌ترین شب را یلدا می‌گویند. در همین فرهنگ یلدا از ترکیب دو واژه «یل» و «دا» شکل گرفته است. «یل» در فرهنگ فارسی به معنای قوی و سترگ است، حال زیباتر آنکه «دا» نیز به معنای مادر است. به این ترتیب یلدا به معنای مادر قوی و توانمند است که می‌تواند فرزند قوی آفرینش کند. «یلدا» و «مادر» هر دو زاینده‌اند. نتیجه عمر شب یلدا زایش نور و خورشید است و حاصل عمر زن ایرانی، فرزند رشید ایرانی است. هر دو امید را نوید می‌دهند آن یکی نور امید و روشنائی و دیگری امید، استمرار زندگی. همه شب‌های غم‌آبستن روز طرب است یوسف روز به چه شب یلدا بیند

چراغ راه برای عبور از سختی‌ها

عبدالناصر همتی وزیر امور اقتصادی و دارایی

هموطنان عزیز و فعالان اقتصادی گرانقدر یلدا، شب پیوند دل‌ها و زنده نگه داشتن سنت‌های دیرینه ایران‌زمین، فرصتی است برای مرور ارزش‌های مشترکمان؛ همان ارزش‌هایی که استواری خانواده، تلاش بی‌وقفه و امید به آینده‌های روشن را برای این سرزمین معنا می‌بخشند. فعالان اقتصادی، شما که در مسیر رشد و توسعه اقتصادی کشور نقش آفرین هستید، پیش از هر زمان دیگر، روحیه خلاقیت و ایستادگی‌تان را در این شب طولانی و امیدآفرین پاس می‌دارم. امیدوارم این شب نمادین، چراغ راه همه ما برای عبور از چالش‌ها، سختی‌ها و ساختن فردایی بهتر باشد. به امید آنکه همبستگی و تلاش جمعی، همراه با بهره‌گیری از دانش و ظرفیت‌های ملی، بتواند زمینه‌ساز آینده‌ای سرشار از رونق اقتصادی و رفاه اجتماعی شود. آرزویمندم در کنار خانواده‌هایتان شبی سرشار از مهر، خاطرات شیرین و امید به فردایی روشن داشته باشید. یلدایتان مبارک.

یلدا نمادی از «با هم بودن»

احمد میدری وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی

هر یک از آیین‌های ایرانی و اسلامی دارای وجوه مختلف فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی است. هر چند بسیاری از این آیین‌ها به طور طبیعی در بستر زمان دستخوش تغییراتی شده‌اند اما بسیاری از آنها همچنان جوهره و پیام اصلی خودشان را حفظ کرده‌اند. فرارسیدن شب یلدا برای ایرانیان نمادی از پاسداشت فرهنگ همبستگی و گفت‌وگو در نهاد خانواده است. اکنون بیش از هر زمان دیگری نیازمند تقویت این فرهنگ هستیم. یلدا نمادی از «با هم بودن» است. ایرانیان در هم‌نشینی «شب چله» با هر سلیقه و سبک زندگی، با پاسداشت آیین یلدا وفاق فرهنگی‌شان را تحکیم می‌کنند. این کنش فرهنگی می‌تواند مبنای تقویت فرهنگ گفت‌وگو در سطح خانواده و جامعه باشد. به شرط آنکه بدایم جامعه‌ها در عین کثرت و تفاوت سلیقه، در بستر فهم مشترک و با هم بودن است که می‌تواند مسائل عمده‌اش را با توافق و همکاری حل و فصل کند. یلدا مبارک.

پاسداری از سرمایه‌های فرهنگی؛ اساس توسعه اقتصادی

عبدالکریم حسین زاده معاون توسعه روستایی رئیس جمهوری

آیین یلدا مانند اکثر آیین‌های سالانه ایرانیان مؤید دیرینگی، دقت و کارایی دو عنصر بسیار اساسی در دل تاریخ این سرزمین است. از یک سو در قبال این دست‌آیین‌ها با دقتی کم‌نظیر از علم روزگاران باستان مواجه هستیم. از سوی دیگر آیین‌هایی مانند یلدا دارای وجه فرهنگی و کارکرد روانی-اجتماعی برای جامعه است. افسانه‌ها، اساطیر، کنش‌های جمعی و مجموع رفتار عمومی که در چنین رویدادی بروز می‌کند نشانگر جامعه‌ای است که فراتر از نیازهای مادی خود، معنای زندگی و انگیزش فردی و اجتماعی خود را از مفاهیمی پیچیده‌تر و با معنای عمیق‌تر دریافت می‌کند. این دو عنصر اساسی در عمده آیین‌های این سرزمین نهایتاً تأثیر خود را در زندگی و معیشت ایرانیان نیز به اشکال مختلفی نشان می‌دهند؛ ایجاد انگیزه‌های عمومی برای فعالیت‌های اقتصادی، انتظام بخشی به عرصه زندگی عمومی، تقویت رضایت در جامعه، تحکیم همکاری‌های بین‌فردی و بین‌گروهی و نظایر دیگری از این دست تأثیرات، حاصل این

آیین‌ها برای حوزه مادی و معیشتی جامعه بوده است و این پرسش را ایجاد می‌کند که دقت و انضباط علمی در کنار کنش فرهنگی و معنایی چنین آیین‌هایی محصول چیست؟ به عبارتی کدام جامعه با چه خصوصیات و جنبه‌هایی می‌تواند مرزهای علم و فرهنگ را بگشاید و مهم‌تر اینکه آن را در بستر یک کنش جمعی به بخشی از زیست اجتماعی خود تبدیل کند؛ آنچنان که بعد از ۲ هزار و ۵۰۰ سال همچنان دارای کارکرد، جذابیت، هویت و معنا باشد؟ این آن چیزی است که امروزه باید در قبال میراث‌هایی چون شب چله به آن اندیشید. بخش مهمی از ریشه آنچه ما برای توسعه در پی آن هستیم را باید در همین دست‌مناسبات و سازگاری و تأمل در باب ذات آنها جست. به عبارتی مناسبات عمومی به گونه‌ای تنظیم می‌شود که اولاً امکان مشارکت و همکاری همه بخش‌های جامعه تا جای ممکن فراهم گردد و ثانیاً هر بخش بنا به استعداد و ظرفیتی که دارد، در جای خود و به صورت مناسب عمل کند. از همه اینها مهم‌تر، تمام اجزای سیستم اجتماعی از ماحصل و نتیجه این همکاری به فراخور نقش خود در منفعت آن شریک باشند. با این وجود، امروز مسأله‌ها ما این است که سرمایه‌های فرهنگی و داشته‌های تاریخی‌مان خوبی صیانت

نمی‌شوند و ما اکنون رفاقتی را با دیگر کشورهای منطقه مشاهده می‌کنیم که در حال ثبت این سرمایه‌های ما به نام خود هستند. آیین‌هایی مانند نوروز، سازها و دیگر اشکال فرهنگی که بیانگر تاریخ، هویت و قدمت ملت و تمدن ما هستند، امروز یکی یکی در حال ثبت جهانی به نام کشورهای دیگر است. بخشی از علل این اتفاق ناشی از غفلت ما و بی‌توجهی نسبت به داشته‌های فرهنگی و تاریخی‌مان است و بخشی دیگر ناشی از کاهش سرمایه‌های مادی. واقعیت این است، همچنان که در همه تاریخ بود، تا زمانی که یک ملت قدرت و قوت اقتصادی و مالی و صنعتی نداشته باشد، نه می‌تواند مولد سبب‌های تازه فرهنگی باشد و نه از جایگاه فرهنگی و تاریخی خود صیانت کند. ما برای حفظ فرهنگ و تداوم آن برای آیندگان، به انباشت سرمایه و زاینده‌های اقتصادی هم نیاز داریم؛ چراکه زاینده‌های اقتصادی و زایش فرهنگی لازم و ملزوم یکدیگرند. تاریخ ایران بارها از این دست زایشگری‌ها را تجربه کرده و بارها نیز زوری اضمحلال و افول به خود دیده است. با این پیشینه‌ی قوی و ایران امروز می‌توانیم بی‌توان گفت که بخشی از راه توسعه آینده ما در بازخوانی همین دست آیین‌های کاربردی و پرمحتوا مانند یلداست.

نمادی از ضرورت حفظ فرهنگ‌ها و میراث باستانی در عصر فناوری

حسین افشین معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهوری

زندگی این روزهای ما تحت تأثیر رشد فزاینده فناوری نسبت به چند نسل قبل تغییرات بسیاری پیدا کرده است. اما امروز به لطف توسعه فناوری شاهد تحول شگرف در تمام ابعاد زندگی بشر هستیم. در این میان توسعه هوش مصنوعی خود انقلاب نوینی در زمینه توسعه فناوری بود که به یکباره تمام معادلات را تغییر داد. واقعیت این است که فناوری نحوه تعاملات اجتماعی ما را نیز تحت تأثیر قرار داده است؛ حتی برای تنهایی انسان‌ها هم گزینه پیشنهادی بات‌های گفت‌وگو ارائه کرده است. با این وجود ذات پراحساس تماملگر بشر هنوز هم بخش مهمی از نیازهای روحی‌اش را در موقعیتی به دور از فناوری جست‌وجو می‌کند؛ آنجا که باز هم به دنبال یافتن مأمون امنی برای برقراری ارتباط با دیگران است. زندگی این روزهای ما تحت تأثیر رشد فزاینده فناوری نسبت به چند نسل قبل تغییرات عمیق و گسترده‌ای پیدا کرده است؛ تغییراتی که بسیاری از آنها ممکن است در تصور و پیش‌بینی انسان‌ها قرار نمی‌گرفت. شاید تا

همین ۱۰۰ سال گذشته اگر کسی پیش‌بینی می‌کرد که روزی خواهد رسید که دستگاهی تولید شود که بتواند همانند مغز ارائه مسائل را بررسی کرده و تحلیلی دقیق در مورد آنها ارائه دهد، بدون شک بسیاری از افراد او را دیوانه می‌خواندند. اما امروز، به لطف توسعه فناوری، شاهد تحول شگرفی در تمام ابعاد زندگی بشر هستیم؛ تغییراتی که نه تنها نحوه زیستن ما، بلکه بنیان‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جوامع را تحت تأثیر قرار داده است. کار و اشتغال، آموزش و یادگیری، حمل و نقل، محیط زیست و انرژی، اقتصاد و تجارت و از همه مهمتر، سلامت و دانش پزشکی، همگی به مدد فناوری‌های نوین و تحولات دیجیتال معنای جدیدی پیدا کرده‌اند. این تحول باعث شده است که سرعت رشد و پیشرفت بشر در بسیاری از زمینه‌ها به شکل چشمگیری افزایش یابد. یکی از این تحولات چشمگیر، توسعه هوش مصنوعی است که خود به انقلاب نوینی در زمینه توسعه فناوری تبدیل شده است. هوش مصنوعی، پیوسته در دهه‌های اخیر، توانسته است تمامی معادلات قبلی را تغییر دهد و شیوه‌های جدیدی از تصمیم‌گیری، تحلیل داده‌ها و تعاملات انسانی را معرفی کند. واقعیت این است که فناوری تنها بر جنبه‌های فنی و

علمی زندگی ما تأثیر نگذاشته است، بلکه نحوه تعاملات اجتماعی و حتی روابط انسانی را نیز دگرگون کرده است. با این وجود، ذات پراحساس انسان و نیازهای عاطفی و روحی او همچنان در یک نقطه ثابت باقی مانده است؛ به عبارت دیگر، با وجود تمامی پیشرفت‌های فناوری، هنوز هم بخش مهمی از نیازهای روحی بشر در تعاملات انسانی و موقعیت‌هایی به دور از فناوری جست‌وجو می‌شود. انسان‌ها در جست‌وجوی تجربه‌هایی هستند که تنها در دنیای واقعی و در موقعیت‌هایی خارج از فضای دیجیتال قابل لمس است؛ مأمون امنی برای برقراری ارتباطات عمیق‌تر و حقیقی‌تر که فناوری نمی‌تواند جایگزین آن شود. اینجاست که اهمیت حفظ فرهنگ‌ها و سنت‌های اصیل و باستانی بیش از پیش نمایان می‌شود. در کشور ما، شب یلدا به‌عنوان یکی از جشن‌های کهن ایرانی، نمادی از ارتباطات انسانی، تداوم سنت‌ها و اهمیت پیوندهای اجتماعی است. این شب بلند یادآور این اصل است که هنوز هم نیاز داریم به دنبال لحظاتی بدون واسطه‌های دیجیتال باشیم؛ لحظاتی که در آن، ارتباطات واقعی، محبت‌های بی‌قید و شرط و تجربه‌های مشترک، مهمتر از هر فناوری یا دستاورد دیجیتالی است.

زمانی برای تقویت همبستگی‌ها

محمدرضا فرزین رئیس بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مردم عزیز ایران عزیز، فعالان محترم و تلاشگر محترم سلام با فرارسیدن شب یلدا، این سنت دیرینه و ارزشمند ایرانی، فرصت را غنیمت شمرده تا این مناسبیت پرخیز و برکت‌سنتی را خدمت شما تبریک و تهنیت عرض نمایم. شب یلدا، زمانی برای تأمل، تقویت همبستگی‌ها و تجدید دوستی‌هاست. به همین مناسبت، از تمام همراهی‌ها و تلاش‌های بی‌وقفه و ارزشمند تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی و تجاری در راستای تحقق اهداف عالی کشور سپاسگزارم. امیدوارم این شب پراز شادی، سلامتی و برکت برای تقویت همبستگی‌ها شما و خانواده‌های محترمتان باشد و سالی سرشار از موفقیت و پیشرفت در پیش رو داشته باشید.

تماشاگران صبح و روشنائی

علی متقیان مدیرعامل مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران

ما ایرانیان همواره پاسدار سنن و آیین‌های تاریخی و مذهبی خود بوده‌ایم. اگر چه گرد فراموشی روی برخی از این آیین‌ها نشسته، اما بسیاری از آنها همچنان زنده‌اند. زنده‌اند چون با آنها زندگی کرده‌ایم. هویت بخش ما شده‌اند و البته که کارکرد خود را نیز حفظ کرده‌اند و لو با تغییراتی. یلدا یکی از برجسته‌ترین و ماندگارترین آیین‌هاست که همچنان در میان سختی‌ها و شادی‌ها و در گذر تجربه‌های

تلخ و شیرین، خانواده‌های ایرانی را دور هم جمع می‌کند. بهانه طولانی‌تر شدن لحظه‌ای یک شب در سال است اما همین یک لحظه کنایت می‌کند تا هر منطقه‌ای از ایران اسلامی به فراخور رسوم و سنن محلی خود، پاسداشت ارزش‌های کهن و بومی را به جشن بنشینند و از پس قصه و خاطره گویی‌های شایسته، صبح و روشنائی را تماشاگر باشند. چله‌نشین هموطنانم مبارکشان باد.